

รายงานการวิจัย
การยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการสวนดองกองของเกษตรกร
ในอำเภอบางเจาะ จังหวัดนราธิวาส

**The Adoption of Technological Management in Longkong Orchard
by Farmers in Amphoe Bacho, Changwat Narathiwat**

รศ.ดร.ยุพินพรรณ ตีริวัธนกุล รศ.มงคล หลิม
รศ.ดร.ยุทธนา ตีริวัธนกุล และอำมร อินนุรักษ์

ภาควิชาพัฒนาการเกษตร ภาควิชาพืชศาสตร์
ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
และ
สำนักงานเกษตรอำเภอบางเจาะ
จังหวัดนราธิวาส

การยอมรับเทคโนโลยีการจัดการสวนลองกองของเกษตรกร ในอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

ยุพินพรหม ศิริวัธนกุล¹ มงคล หลิม²
ยุทธนา ศิริวัธนกุล³ และอำมร อินนุรักษ์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการปลูกลองกอง จิตวิทยา กายภาพ ชีวภาพและการยอมรับเทคโนโลยีการจัดการสวนลองกองของเกษตรกร ตลอดจนการหาค่าความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยบางประการกับการยอมรับเทคโนโลยีการจัดการสวนลองกอง ผลจากการศึกษา พบว่า เกษตรกรให้ความคิดเห็นต่อการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการสวนลองกอง ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมสภาพดินให้พร้อมสำหรับการออกดอก การชักน้ำ และการกระตุ้นการออกดอก การจัดการเพื่อเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตลองกอง การเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาผลลองกอง อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีลักษณะเป็น Continuous data กับการยอมรับเทคโนโลยีการจัดการสวนลองกอง พบว่า มี 10 ตัวแปร ที่มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ตัวแปรดังกล่าวคือ ขนาดเนื้อที่ถือครอง ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ขนาดพื้นที่ปลูกลองกอง รายได้ของครอบครัว รายได้จากนอกภาคเกษตร ขนาดพื้นที่สวนที่ยังไม่ให้ผลผลิต ผลผลิตของลองกองทั้งหมด ผลผลิตลองกองต่อไร่ ทศนคติที่มีต่อการปลูกลองกอง และแรงจูงใจ สำหรับตัวแปรอีก 4 ตัวแปร มีค่าความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการสวนลองกอง และเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ตัวแปรทั้ง 4 คือ อายุราคาดลองกองที่ขายได้ ขนาดพื้นที่สวนที่ให้ผลผลิต และระยะเวลาเดินทางไปสวนลองกอง

¹ Ph.D (Development Education, Rural) รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

² M.S (Agriculture) รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

³ Ph.D (Animal Science and Animal Nutrition) รองศาสตราจารย์ ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

⁴ M.Sc. (Agricultural Development) นักวิชาการเกษตร 5 จังหวัดนราธิวาส

สำหรับตัวแปรอีก 15 ตัวแปร ที่มีลักษณะข้อมูลเป็น Discontinuous data ได้ใช้ Chi-square test หาค่าความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการสวนลองกอง พบว่า มี 10 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์ คือ แหล่งความรู้ที่ได้รับ การใช้บริการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ภาวะการกู้ยืม แหล่งน้ำธรรมชาติ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน การระบาดของโรค การระบาดของแมลง การระบาดของหนอนชอนไช การระบาดของวัชพืช และการระบาดของสัตว์ศัตรูพืช

นอกจากนี้ พบว่า มีตัวแปร 5 ตัว คือ รายได้ของครอบครัว ผลผลิตของลองกองทั้งหมด ราคาผลผลิตลองกอง ทัศนคติที่มีต่อการปลูกลองกอง และแรงจูงใจ มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีด้านการจัดการสวนลองกอง

ข้อเสนอแนะของการศึกษา คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส สำนักงานเกษตรอำเภอบาเจาะ สำนักงานพืชสวนจังหวัด กรมวิชาการเกษตรมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเกษตรกรรมต่างๆ ควรให้ความสนใจถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรมากขึ้นทั้งในเรื่องของการควบคุมคุณภาพผลผลิตลองกอง แนะนำการใช้ปุ๋ยชีวภาพให้มากขึ้น ให้ความรู้เรื่องการป้องกันโรค และแมลง โดยการใช้สารสกัดสะเดา การจำหน่ายผลผลิตลองกองในลักษณะของกลุ่มหรือสหกรณ์ให้มากขึ้น ควรใช้สื่อเอกสาร วิทยุ โทรทัศน์ เผยแพร่เทคโนโลยีใหม่ๆ เกี่ยวกับเรื่องของลองกองให้มากขึ้น

The Adoption of Technological Management in Longkong Orchards by Farmers in Amphoe Bacho, Changwat Narathiwat

Yupinphan Siriwithananukul¹

Mongkol Lim²

Yuthana Siriwithananukul³ and

Aummorn Innuluk⁴

Abstract

The objective of the study was to investigate the socio-economic characteristics of a group of farmers, and how these characteristics related to their adoption of technological methods for managing their Longkong orchards. The results revealed that the farmers generally had a medium level of acceptance towards adopting technological management methods such as preparing trees for flowering, watering and flowering activation, high productivity management and product quality improvement, harvesting and storage of the Longkong. Ten data factors, land holding area, land used for agriculture, land area in Longkong plantation, family income, income beyond agriculture, non-productive land area, total Longkong production, yield of Longkong per rai, and attitudes and motivation toward the Longkong plantation had highly significant ($p < 0.01$) and significant ($p < 0.05$) positive correlation with adoption of technological management methods. Four factors, age, Longkong price, productive land area and distance of time to the orchard had negative highly significant ($p < 0.01$) and significant ($p < 0.05$) correlation with adoption of technological management methods for the Longkong orchard.

¹ Ph.D.(Development Education, Rural) Associate Professor, Department of Agricultural Development, Faculty of Natural Resources, Prince of Songkla University

² M.S.(Agriculture) Associate Professor, Department of Plant Science, Faculty of Natural Resources, Prince of Songkla University

³ Ph.D.(Animal Science and Animal Nutrition) Associate Professor, Department of Animal Science, Faculty of Natural Resources, Prince of Songkla University

⁴ M.Sc.(Agricultural Development) Agriculturist 5, Narathiwat Province

Chi-square test was used to analyze ten of fifteen discontinuous data factors, sources of knowledge, use of technology transfer center, loaning fund situation, natural water resources, soil fertility, disease outbreaks, Outbreak of insects, outbreak of *Microchlora sp.*, outbreak of weed and outbreak of animal pest were found to have a relation ($p < 0.05$) with adoption of technological management methods.

There were five factors, family income, total Longkong production, Longkong price, attitudes and motivation toward Longkong plantation had highly significant ($p < 0.01$) influence on the adoption of technological management methods for the Longkong orchard.

The main recommendation based on this study is that government agencies such as the Narathiwat Provincial Agriculture Office, the Agriculture Office in Amphoe Bacho, the Provincial Horticulture Office, the Department of Agriculture, Universities and other Agricultural Technology Colleges should pay more attention to various activities for transferring technology to farmers such as Longkong productivity quality control, providing more suggestions for such things as bio-fertilization and pest management and control by such things as using *Azadirachta sp* extract, facilitating Longkong selling through farmers' groups or co-operatives, and encouraging better dissemination of this kind of information through documents, radio, and television shows.